

Scenarij učenja 12 - Ostanite sigurni na mreži

Informacije o scenariju učenja	
Naslov	Ostanite sigurni na mreži
Dob učenika	11-12 godina
Trajanje	30 minuta
Tematska područja informatike	Privatnost, sigurnost, zaštita
Domena sadržaja (Integrirani predmeti)	Društveni studij, tehnologija
Ishodi učenja	<p>Po završetku ove aktivnosti, učenici bi trebali moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identificirati uobičajene online rizike (npr. krađa identiteta, internetsko zlostavljanje, krađa podataka). • Objasniti strategije za zaštitu osobnih podataka i izbjegavanje internetskih prijetnji. • Prepoznati i demonstrirati sigurno ponašanje na Internetu.
Opis scenarija	
Kontekst	Jedan od vaših učenika prijavljuje primanje sumnjivih poruka na Internetu. Želite iskoristiti ovu priliku da razgovarate o ovoj temi sa svojim razredom i naučite svoje učenike kako prepoznati rizike na Internetu i ostati sigurni tijekom korištenja interneta.
(Digitalni) alati	<ul style="list-style-type: none"> • Internetski globalni ili nacionalni članak s podacima o online rizicima za učenike (npr. izvješće DQ Instituta o Indeksu internetske sigurnosti djece (COSI) za 2023. ili Izvješće Indeksa o dobrobiti djece u digitalnom svijetu za 2024.) • Kartice ili upute za igranje scenarija • Projektor ili digitalna ploča
Aktivnost	<p>Korak 1 (10 minuta): Identificirajte uobičajene online rizike</p> <ul style="list-style-type: none"> • Započnite prikazivanjem zanimljivog online članka ili infografike s globalnim ili nacionalnim podacima o online rizicima za učenike. Na primjer, sljedeći podaci iz <i>Izvješća o indeksu dobrobiti djece u digitalnom svijetu 2024.</i> (Savjet: možete odabrati određene informacije koje želite prezentirati učenicima i također prevesti sadržaj na svoj nacionalni jezik)

Rezultati istraživanja u 3 godine

Istraživanje pokazuje povećanu uporabu tehnoloških uređaja koja korelira s povećanje vremena korištenja zaslona i koja utječe na vrijeme provedeno s obitelji.

Unatoč tome, nije sve negativno. Istraživanje je pokazalo da se digitalna dobrobit djece poboljšala u zadnjih godina.

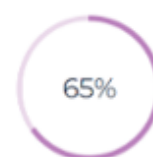
63% roditelja vjeruje da vrijeme provedeno online ima negativan utjecaj na zdravlje njihove djece.

2/3 djece prijavilo je neki oblik internetskih prijetnji

75% djece smatra da je korištenje interneta i tehnologije važan dio njihove samostalnosti.

2/3 djece smatra da ih provođenje vremena na internetu čini sretnima

- Razgovarajte o ključnim statistikama, kao što je postotak učenika koji doživljavaju neki oblik opasnosti na Internetu (67%).
  - „Kako se statistika koju ste vidjeli može usporediti s vašim vlastitim iskustvima ili onim što ste čuli od prijatelja? Jesu li vam one iznenađujuće? Zašto ili zašto ne?“
- Na ploči (fizičkoj ili online, npr. PADLET) zamolite učenike da podijele iskustva i rasprave o rizicima kojih su svjesni ili ih povezuju sa svojim osobnim iskustvom.
  - „Što mislite zašto su određeni rizici na Internetu, poput internetskog nasilja ili izloženosti neprikladnom sadržaju, češći među učenicima? Zbog čega je te rizike posebno teško izbjeći?“
- Kao drugi dio ove rasprave istaknite ključne značajke učinkovitih sustava, kao što su jednostavnost, sigurnost i pristupačnost.
  - „Što mislite, koje korake pojedinci mogu poduzeti kako bi se zaštitili od ovih internetskih rizika? Postoje li određene radnje ili ponašanja za koje mislite da su najučinkovitiji?“
  - „Kako online platforme mogu uravnotežiti pristupačnost i jednostavnost s potrebom za sigurnošću? Postoje li primjeri platformi koje to dobro rade?“

Korak 2 (20 minuta): Faza dizajna

- Podijelite učenike u skupine mješovite po spolu i svakoj grupi dajte scenarij za igranje uloga (npr. netko primi sumnjivu e-poštu, suočava se s internetskim nasiljem ili se od njega traže osobni

	<p>podaci). Osigurajte da vaši scenariji uključuju jezik koji rodno neutralan i izbjegavajte stereotipe.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Učenici glume prema scenariju i odlučuju o najboljem tijeku djelovanja na temelju strategija za očuvanje sigurnosti na Internetu. • Svaka grupa predstavlja svoj scenarij i rješenje razredu. • Završite raspravom o tome kako primijeniti ove strategije u stvarnom životu i identificirajte odrasle osobe od povjerenja ili resurse za pomoć. <ul style="list-style-type: none"> • „Jeste li se ikada susreli sa sličnom situacijom na Internetu? Kako ste to tada reagirali?“ • „Koje su neke specifične strategije koje možete koristiti u svom životu da biste ostali sigurni na Internetu?“ • „Tko su odrasle osobe od povjerenja kojima bi se obratili ako se nađete u rizičnoj online situaciji?“ • „Kako znate da je vrijeme za potražiti pomoć od odrasle osobe, umjesto da pokušate sam riješiti problem?“
Uloge nastavnika i učenika	<p>Nastavnici:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odaberite i podijelite online članak/podatke i objasnite njihovu relevantnost. • Potičite raspravu i vodite učenike kroz igranje uloga. <p>Učenici:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivno sudjeluju u grupnim raspravama i prepoznaju sigurno ponašanje na mreži tijekom aktivnosti igranja uloga.
Vrednovanje/procjena	<ul style="list-style-type: none"> • Promatrajte grupne rasprave i igranje uloga kako bi razumjeli online rizike i odgovarajuće odgovore. • Upotrijebite brzu anketu ili kviz za provjeru razumijevanja ključnih strategija. <p>Primjer:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ako primite sumnjivu e-poruku u kojoj se traže osobni podaci, slobodno kliknite na poveznice kako bi dodatno istražili. (<i>netočno</i>) 2. Važno je prijaviti incidente internetskog nasilja, čak i ako se čine malim ili bezopasnim, odrasloj osobi ili osobi od povjerenja. (<i>točno</i>) 3. Dijeljenje osobnih podataka kao što je adresa ili telefonski broj s nekim koga ste upoznali samo na mreži općenito je sigurno ako se čini da mu se može vjerovati. (<i>netočno</i>)
Integracija okvira TINKER	
Kako scenarij podržava autentično učenje?	Aktivnost pruža kontekst stvarnog svijeta kroz globalnu statistiku o online rizicima i praktične scenarije igranja uloga.

Kako scenarij podržava rodnu uključivost?	Aktivnost osigurava da mrežni članak/podaci uključuju različite perspektive i primjere te pružaju scenarije koji izbjegavaju stereotipne uloge. Također potiče ravnopravno sudjelovanje u aktivnosti igranja uloga dodjeljivanjem uloga koje izbjegavaju rodne stereotipe
Prijedlozi za različite razine učeničkog predznanja	<p>Za mlađe ili manje iskusne učenike koristite pojednostavljene scenarije i osigurajte brošuru sa sažetkom savjeta o sigurnosti na Internetu.</p> <p>Za starije ili naprednije učenike potaknite da naprave kratki vodič ili video kampanje o online sigurnosti koji će podijeliti s mlađim učenicima ili zajednicom.</p>